Sociale contacten

1.Generieke beperking sociale kring

De huidige bezoekersregeling van 1 persoon per huishouden valt mensen zwaar en is moeilijk uit te leggen. Uit het onderzoek van de Gedragsunit blijkt dat het draagvlak voor de regels over het thuisbezoek relatief laag voor 2 bezoekers per dag (70%) en lager voor 1 bezoeker (52%). De naleving daalt van 91% naar 80%. Jongeren hebben behoefte aan onderling contact. Tegelijkertijd vraagt het huidig epidemiologisch beeld om beperkende maatregelen. Een alternatief waar eerder niet voor gekozen is, maar wellicht heroverwogen kan worden is een maatregel die het mogelijk maakt om in vaste groepen contact te hebben.

beperken aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen per persoon gedurende xx dagen (m.u.v. eigen huishouden en m.u.v. kinderen t/m 12 jaar). De duur kan te zijner tijd worden bepaald in samenhang met het totaal pakket van maatregelen dat dan geldt, net zoals de avondklok als onderdeel van een totaalpakket tot 9 februari 2021 geldt. Het gaat hier om een dringend advies, dus niet in een ministeriële regeling. Reden: anders ontstaat er onevenredig veel rompslomp (voor uitzonderingen zoals (mantel)zorg etc.).

Informeel geven leden van de gedragsunit van het RIVM over deze regel een aantal punten mee
- Voor een goede naleving van deze maatregel is het randvoorwaardelijk dat nut en noodzaak duidelijk wordt gecommuniceerd.
- Mensen die zich nu niet aan de bezoekersregeling van max 2 of 1 persoon houden, gaan zich hier naar verwachting ook niet aan houden, omdat zij hier het nut niet van inzien en/of vanwege de beperkte pakkans.
- Uit de Covidradar van LUMC komt naar voren dat gezonde mensen in augustus 0,8 personen per dag en in januari 0,5/0,6 personen per dag ontvangen.
- Tegen kruisbestuiving is een sociale kring niet de meest effectieve maatregel. Elke persoon kiest immers zijn eigen kring, de personen kiezen niet allemaal elkaar.
- In het kader van de communicatie moet goed onderscheid worden gemaakt met de bubbel in België of Nieuw Zeeland, waarbinnen geen afstand hoeft te worden aangehouden.

Actie
Het veiligheidsVervolgstap zou kunnen zijn om het OMT te vragen om advies over deze maatregel. Het OMT kan kijken of en bij hoeveel personen de maatregel effect heeft. Aanvullend kunnen we de gedragsunit van het RIVM vragen om een briefadvies.

Indien tot de maatregel wordt overgegaan moeten de uitzonderingen goed worden geformuleerd:
- Tellen contacten van werk, onderwijs, kinderopvang en sport, (mantel)zorg en andere georganiseerde verbanden mee?
- Hoe pakt dit uit voor studentenhuizen en andere woonvormen?
- Maatregel voor alleenstaanden te streng?

Wat ligt er allemaal op tafel

95e Advies OMT

Maatregelen buiten school

Uit de clusteranalyses bleek dat verspreiding tussen jongeren ook plaatsvindt tijdens vrijetijdsbesteding zoals sporten. Zo was er bij clusters in de leeftijd van 13-17 jaar in ongeveer een kwart sprake van een besmetting gerelateerd aan vrijetijdsbesteding. Het OMT adviseert om voor sporten buiten school de nieuwe maatregel in te stellen dat dit alleen in vaste bubbels plaats kan vinden, voor de kinderen in de leeftijd van 13-17 jaar. Dit zou ook kunnen gelden voor culturele activiteiten. Bij voorkeur worden deze bubbels beperkt tot alleen de klasgenoten.

96e Advies OMT

Contacten kunnen **in aantal** worden beperkt door aanscherping van het aantal personen dat per keer op bezoek kan komen, bijvoorbeeld naar 1 per dag of 2 per week (*advies 1*); hoe vaak men bezoek kan ontvangen of zelf op bezoek gaat beperken tot eenmaal per dag (*advies 2*); en door groepsvorming tegen te gaan. Door sociale bubbels te vormen onder jongeren in verschillende leeftijdscohorten kunnen de gevolgen van een besmetting zoveel mogelijk worden gemitigeerd (*advies 3*). Het OMT adviseert ook extra in te zetten op communicatie voor bezoek aan thuiswonende 70-plussers en de "bubbelbezoeker" in verpleeghuizen, waarbij extra aandacht is voor hygiëne, 1,5 meter-afstand en persoonlijke beschermingsmaatregelen (*advies 4*).

TK-brief 12/1

Sociale bubbel kinderen in leeftijd 13-17 jaar en sport

Vanwege de toenemende incidentie onder jongeren, adviseert het OMT zoals hierboven aangegeven, om voor sporten buiten school de nieuwe maatregel in te stellen dat dit alleen in vaste bubbels plaats kan vinden, voor de kinderen in de leeftijd van 13-17 jaar. Het OMT geeft aan dat dit ook zou kunnen gelden voor culturele activiteiten en dat de bubbels bij voorkeur worden beperkt tot de klasgenoten. Het kabinet neemt deze maatregel in overweging in samenspraak met de gedragsunit van het RIVM. Uitvoerings- en handhavingsaspecten worden daarbij uiteraard ook betrokken.

TK-brief 19/1

Het OMT geeft aan dat contacten in aantal kunnen worden beperkt door aanscherping van het aantal personen dat per keer op bezoek kan komen, bijvoorbeeld naar 1 per dag of 2 per week; hoe vaak men bezoek kan ontvangen of zelf op bezoek gaat beperken tot eenmaal per dag; en door groepsvorming tegen te gaan. Door sociale bubbels te vormen onder jongeren in verschillende leeftijdscohorten, kunnen de gevolgen van een besmetting zoveel mogelijk worden gemitigeerd.

Bij het uitwerken van de avondklok is het advies van de gedragsunit van het RIVM betrokken. In dit advies over met name de avondklok geeft de Gedragsunit ook een eerste aanzet voor advies over de sociale bubbel en kondigt aan op 26 januari met een aanvullend advies hierover te komen. Op de uitwerking van een bubbel kom ik daarom in een volgende voortgangsbrief terug.

Advies gedragsunit op sociale bubbel jongeren 15/1

Uit een eerste inventarisatie komt naar voren dat sociale bubbels een goede manier kan zijn om jongeren perspectief te bieden. Sporten heeft (voor iedereen, maar zeker ook voor jongeren) substantiële mentale en fysieke voordelen. Het is voor jongeren een belangrijke uitlaatklep en sociale activiteit, en als dat op deze manier weer mogelijk gemaakt kan worden heeft dat positieve effecten op de volksgezondheid.

Twee belangrijke aandachtspunten die de gedragsexperts meegeven zijn het risico op sociale exclusie en het risico op toenemende sociale ongelijkheid. De vorming van de sociale bubbels zal daarbij cruciaal zijn. Het OMT stelt voor om de bubbels te beperken tot klasgenoten. Gedragsexperts zien dit als een goede manier om groeiende sociale ongelijkheid en sociale exclusie te vermijden, omdat (bijna) alle jongeren onderdeel uitmaken van een klas. Aan de andere kant benoemen gedragsexperts als mogelijk probleem dat jongeren over het algemeen sporten via sportverenigingen, niet via scholen, in een andere samenstelling dan hun schoolklas. Het draagvlak voor de sociale bubbels kan negatief beïnvloed worden als jongeren niet in hun gewoonlijke team of in zelfgekozen samenstelling kunnen sporten. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om op gemeentelijk niveau extra (buitensport-)activiteiten te organiseren (via school, sportcoaches, jongerenwerk, sportverenigingen) die op schoolklasniveau worden aangeboden. Dit kan gekoppeld worden aan het steunpakket jongeren voor gemeenten van december 2020. Voor culturele activiteiten lijkt het beperken van sociale bubbels tot klasgenoten een mogelijk geschikte vorm. Het is raadzaam om ook jongeren zelf te betrekken bij het proces.